

Teknik och verklighet

Under mina elva år som verksamhetsledare på Stiftelsen Ekocentrum i Göteborg skrev jag ett antal ledartexter till Ekocentrums månatliga nyhetsbrev som gick ut till cirka 7000 mottagare.

Ledartexterna har här i efterhand arrangerats tematiskt.

Till varje text anges publiceringstid och nyckelbegrepp,
Texterna kan även läsas som tidsdokument.

Göteborg i nyårstid 2011/2012

Christer Owe

Teknik och verklighet (I I)

Att vinna på smart byggande – oktober 2007

Hur hamnar den offentliga debatten så fel? – juni 2008

”Finns ni bara i Göteborg?” – oktober 2008

Ett nytt Ekocentrum – augusti 2009

Två viktiga steg i Ekocentrums utveckling – mars 2010

I skuggan av klimatfrågan – mars 2009

Hövdingar på Ekocentrum – december 2010

Oljeanvändningens två hotbilder – mars 2008

Krisens möjligheter – december 2008

Kvittot – maj 2008

Efter 10 (13) år – tack och hej – november 2011

Att vinna på smart byggande

(Oktober 2007)

Ungefär 40 % av Sveriges energianvändning är knuten till byggandet och boendet. I Ekocentrums nya byggtställning som invigs den 16 november tar vi särskilt fasta på detta. Det handlar naturligtvis om alla nybyggda hus, som måste byggas med smartast tänkbara teknik. Det handlar också om befintliga hus, som används och drar energi. 80 % av byggandet investeras i ombyggnationer.

Det är viktigt att vi lyckas göra lågenergihus och passivhus till standardlösningar. Det blir en ekonomisk vinst både för samhället och för den enskilde när vi bygger och bygger om på ett smartare sätt och alla ser sina respektive roller.

Kunnandet i sig liksom erfarenheter av förändringsprocesserna blir mervärden, som kan bli attraktiva både på en inhemsk marknad och för andra länder. Det är både teknik, systemkunnande och processerfarenheter som kommer att efterfrågas i den stora omställningen, oavsett bransch.

Därför är mötet mellan olika aktörer något vi prioriterar på Ekocentrum.
/Christer Owe

Tags: Lågenergihus / Passivhus / Teknik, system och process / Vinst för samhälle och individ /

Hur hamnar den offentliga debatten så fel ?

(Juni 2008)

Franska chaufförer vill ha sänkt bensinskatt. OPEC och IEA träter om oljeproduktionen kan öka eller inte – och båda blundar för peak oil! Andra hävdar med illa underbyggd bevisning att etanol-produktionen orsakat livsmedelskrisen. Övergången till klimatneutrala bränslen riskerar att försenas.

All olja som pumpas upp – över 80 miljoner fat om dagen – hamnar förr eller senare i atmosfären som ett CO₂-tillskott. Källbegränsning är det enda rimliga. Tre relevanta debatter som borde föras:

1. Diskutera och enas om en internationell plan för hur vi ska halvera oljeutvinningen på 10 år för att strypa tillförseln. Denna debatt förs över huvud taget inte.
2. Diskutera och besluta om vår förnybara energimix. Om 5, om 10 och om 30 år.
3. Enas om en plan för halvering av energiuttaget. Minskad och effektiviserad användning på alla områden. Nu.

Alla andra diskussioner är sidospår som riskerar att försena omställningen till ett hållbart och klimatneutralt energisystem.

/Christer Owe

Tags: Halvera oljeutvinningen / Förnybar energimix / Halvera energiuttaget / Peak oil /

”Finns ni bara i Göteborg ?”

(Oktober 2008)

Frågan har förföljt mig i 10 år sedan jag började på Ekocentrum.

Vissa har önskat ha en utställning på närmare håll. Andra vill visa upp sina smarta produkter för så många som möjligt. Ytterligare andra har velat erbjuda sin personal från orter i hela Sverige utbildning enligt vårt inarbetade koncept med vandrande föreläsningar.

Tanken har aldrig släppt mig. Den 25 september hade vi ett informationsmöte i Hammarby Sjöstad kring planerna på att etablera motsvarigheter till Ekocentrum i Stockholm och i Malmö. Lokaler finns och intresset för våra planer är stort från företag, myndigheter och organisationer. Gensvaret känns mycket stimulerande.

Klimat- och miljöfrågorna, tidsandan, allmänhetens och medias intresse, ordförandeskapet i EU hösten 2009 – tiden är verkligen mogen för en större nationell närvaro för Ekocentrum och det vi arbetar för.

Hör av er om ni vill veta mer.

/Christer Owe

Tags: Ekocentrum / Utställning / Utbildningskoncept / Nationell närvaro /

Ett nytt Ekocentrum

(Augusti 2009)

I år har Ekocentrum funnits i 16 år i Göteborg. Flera hundra tusen personer har deltagit i våra utbildningar som till stor del förläggs till vår utställning, Sveriges största i sitt slag. Alla dessa goda exempel från företag, myndigheter, verksamheter och forskning utgör konkreta exempel på framtidslösningar som inspirerar till efterföljd. Kunskap och inspiration föder motivation till förändring i en hållbar riktning.

Den första veckan i november inviger vi ett nytt Ekocentrum, enligt samma grundkoncept som i Göteborg.

Platsen är Sege Park i Malmö, intill flera fullskaliga energianläggningar: Sveriges största solelanläggning, vindkraftverk, solfångare och snart även en soldriven Sterlingmotor (!) samt pedagogiskt utformade lokaler och installationer.

Invigningen sammanfaller med Malmö Stads evenemang "Green Energy Week". Under en hel vecka presenteras lösningar och system inom energibesparing, bioenergi, vindkraft, solenergi och mycket mer.

Vi är både stolta och glada att få möjlighet till denna nya satsning, som ökar tempot i hållbarhetsarbetet.

/Christer Owe

Tags: Ekocentrum / Sege Park i Malmö / Green Energy Week / Kunskap och inspiration /

Två viktiga steg i Ekocentrums utveckling

(Mars 2010)

Systemstiftelse i Skåne. Stiftelsen Ekocentrum Syd med säte i Malmö är nu instiftad av tre organisationer, däribland Ekocentrum i Göteborg. En första styrelse är tillsatt och har påbörjat sitt arbete. (-).

Avtal klart med EMC. Under tio år har föreningen Ekologiskt Marknadscentrum (EMC) framgångsrikt främjat utvecklingen för ekologiska livsmedel. Nu är ett avtal klart som innebär att Ekocentrum övertar EMC:s projektverksamhet. Båda dessa steg innebär stora utvecklingsmöjligheter.

Malmöetableringen ger oss en möjlighet att fungera som utbildningsarena, utställning och mötesplats på flera orter och därmed för flera företag och verksamheter. I Skåne finns mängder av goda exempel och det händer hela tiden mycket som vi vill berätta om och visa upp. I juni invigs t.ex. en sol-stirlingmotor. När vi nu dessutom får chansen att fördjupa arbetet för en hållbar livsmedelsförsörjning med utgångspunkt i EMC:s projekt öppnar sig många intressanta utvecklingsspår i Västra Götaland, Skåne och i andra delar av landet. Ekocentrum på väg mot hållbarheten.

/Christer Owe

Tags: Ekocentrum Syd / Ekologiskt Marknadscentrum / Hållbar livsmedelsförsörjning /

I skuggan av klimatfrågan

(Mars 2009)

GMO löser världssvälten heter det hos förespråkarna. Det är grödor som modifierats genetiskt för att tåla mer väta eller torka, mer angrepp eller avvikande livsbetingelser.

Men läser man det som rapporteras om GMO och vad EU:s ministerråd beslutar blir bilden en helt annan. Företagen som lobbar för GMO har andra lösningar i sikte.

Rapsen T-45 och majsens T-25 som man nu vill släppa in är tåliga mot kemikalier, framför allt den som kallas GA och som i sin tur visat sig störa mänsklig fortplantning. Hur det går för maskens, fjärilens eller baggens fortplantning är det ingen som berättar.

I skuggan av klimatfokuset sviker EU:s politiker naturens förutsättningar att ge oss rena och levande jordar. Vill vi verkligen öka kemikalieanvändningen i jordbruket?

På www.slv.se finns nyhetsartiklar, bl.a. en möjlighet för privatpersoner att yttra sig kring frågan om GMO-bomull. Även Greenpeace har på sin hemsida mycket information om GMO.

Att tåla är att samtycka.

/Christer Owe

Tags: GMO / Kemikaliebeständiga grödor / Naturens förutsättningar / Fortplantningsstörning /

Hövdingar på Ekocentrum

(December 2010)

Två landshövdingar deltog i fullsatta lokaler tillsammans med forskare och sakkunniga i Ekocentrums två uppskattade heldagar om livsmedel i hållbar utveckling.

På Ekocentrum Syd i Malmö den 16 november talade Göran Tunhammar sig varm för livsmedel som en strategisk bransch för Skåne. Med självklarhet står maten och alla företag, forskare och intressenter i centrum. Från lantbruket och flera andra verksamheter kan energi (biogas) utvecklas ur restprodukterna, vilket förstärker bilden av utveckling.

Lars Bäckström satte den 23 november i sitt inledningsanförande på Ekocentrum i Göteborg livsmedelsfrågan i ett hållbarhetsperspektiv och gjorde detta ur ett genuint intresse för Västra Götalands utveckling.

Två landshövdingar med likartade intressen och budskap. Och ett myller av deltagare som bidrog i workshopar och samtal. Ekocentrums roll är att skapa helhetsbilder, att generera förändringsvilja hos aktörer, att bidra till ett kvalitetsfokus och att – i exemplet livsmedel - synliggöra Matens värde och mervärde.

Må julen bli god och rättvis!

/Christer Owe

Tags: Livsmedelsbranschen / Landshövdingar / Helhetsbilder / Matens Värde och Mervärde /

Oljeanvändningens två hotbilder

(Mars 2008)

Sedan 2005 har vi på Ekocentrum genomfört workshops i olika kommuner på två teman: Peak Oil och Klimatfrågan. Oljeanvändningens två hotbilder tvingar oss i rätt riktning.

Resurshotet: Hela vårt nuvarande konsumtionssamhälle bygger på förekomsten av billig högvärdig energi ur olja. I USA är oljeberoendet stort och möjligen hänger nedgången i USA:s ekonomi samman med prisökningen på råolja, på tre år från 25 dollar per fat till idag 108 dollar per fat.

Hur ska omställningen till förnybara lösningar gå till? Vem ska betala?

Klimathotet: Förbränningen av fossila bränslen ökar i takt med utvinningen och i takt med att fler länder efterfrågar mer olja. Effekterna av den förhöjda koldioxidhalten börjar bli skönjbara även här. Det räcker att nämna Gudrun, Per och Mölndalsån.

Oavsett om det är resursen olja eller resultatet koldioxid som tvingar fram förändringar är det vår uppgift på Ekocentrum att berätta om alla de positiva lösningar som står till buds.

/Christer Owe

Tags: Peak Oil / Resurshot / Klimathot / Positiva lösningar /

Krisens möjligheter

(December 2008)

Oljepriset har åkt berg-och-dalbana. Höstens efterfrågeminskning har gett ett tillfälligt överskott på olja och bensinpriset sjunker. Men glöm inte: Ändliga resurser som alla vill köpa tenderar att bli dyra. Världen kommer nu hellre att välja förnybara energislag.

Spekulationer och oansvarig hantering av andras pengar satte banksystemet i gungning på global nivå. Regeringar utlovade miljardgarantier för att hålla systemet igång. Man talar nu om lågkonjunktur och recession. Vad tänkte vi fel i det gamla systemet?

Det är stort fokus på amerikanska biljättar, som dessutom äger våra svenska Volvo PV och SAAB. Har man satsat fel och tagit fram produkter ingen vill köpa - ska då skattepengar gå in och kompensera för felaktiga beslut? Ska konkurrerande företag acceptera att deras riktiga vägval missgynnas av regeringarna? Marknadsekonomi med fallskärm för vissa?

Oorienteringen i en hållbar riktning kommer att bli kännbar. Den ekonomiska hållbarheten är eftersatt, kanske överraskande för många.

Men till slut är det en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling vi måste eftersträva. Det har året visat.

/Christer Owe

Tags: Feltänk i systemet / Kännbar omorientering / Marknadsekonomi med fallskärm ? /

Kvittot

(Maj 2008)

På sidan 11 i Göteborgs-Posten den 22 maj var rubriken i helsidesbredd ”Lillhagsparken bäst i klassen på att spara el”.

I artikeln om miljöarbetet i stadsdelen Tuve-Säve stod följande:

”Alla, drygt 300 medarbetare, får en halvdagsutbildning på Ekocentrum för att lära sig om miljöarbete och inspireras.” En vaktmästare uttalar sig: ”- Vi lärde oss en massa bra saker, jag tänker mer på vad jag gör nu.”

Artikeln är fylld av energibesparingstips, som förändrat verksamhetens arbetssätt. Och inte nog med det. På mindre än ett år har just detta äldreboende sparat 100.000 kWh eller 80.000 kr.

Tydligare än så här blir inte återkopplingen. När vi erbjuder kunskap och inspiration i våra pedagogiska halvdagskurser händer det något i verkligheten. Vanliga företag och verksamheter förändras, när personalen får relevant kunskap och motivation.

Vägen i hållbar riktning stakas ut och vi på Ekocentrum får ett kvitto på att vi gör nytta.
/Christer Owe

Tags: Ekocentrum / Energispartips / Återkoppling / Nyttan med utbildning /

Efter 10 (13) år – tack och hej

(November 2011)

Jag började i oktober 1998 på Ekocentrum och har varit verksamhetsledare sedan juli 2001. Allt har sin tid och om en månad lämnar jag Ekocentrum för att ta tag i nya uppgifter.

Det har varit en tid med förändringar både i det inre och i det yttre: flytten från Hisingen till Chalmers-området, det ökande intresset för ”våra frågor”, den tydliga förskjutningen från miljö till hållbar utveckling både i omvärlden och på Ekocentrum, genomslaget senhösten 2006 för klimatfrågan, peak-oil, meteorologer som vår tids kremlologer...

Ur minnesbilderna: Ett härligt gäng kollegor, som brinner för uppgiften. Miljökartor, Malmö-etablering, huset, hundratals kvällsföredrag, tiotusentals kursdeltagare. 65 styrelsemöten, idéer - några galna och flera användbara, rytmen med morgonmöten för att fånga dagen, inspirerande möten med utställare och samarbetspartners...

Jag önskar Ekocentrum lycka till i nästa utvecklingsfas och att arbetet för en hållbar utveckling kan stärkas tack vare de exempel och den positiva attityd Ekocentrum står för.

/Christer Owe

Tags: Ekocentrum / Från miljö till hållbar utveckling / Utvecklingsfas / Lycka till /